

kasságát Jovan Hristić méltatta. Ezen az ünnepséggel egybekötött tanácskozáson adták át az 1977. évi Zmaj-díjat a legjobb szerbhorvát nyelvű verseskötért. A Matica hagyományos díját Drago Ivanišević zágrábi költő nyerte *Szerelem (Ljubav)* című kötetével. A díjat Mladen Leskovac akadémikus, a Matica elnöke adta át.

ISMERETLEN CRNJANSKI-KÉZIRATOK. Néhány hónappal Miloš Crnjanski halála után versengés indult a kiadók között az író hagyatékában maradt kéziratok megjelenetésére. Az író régebbi nyilatkozataiból következtettek arra, hogy több közöletlen regénye is van. A hagyatékfeltárás első eredményei némi csalódást okoztak, mert a tudni vélt három regényből, eddig legalábbis, mindössze egy regény és egy regénytörödrék került elő. A megtalált regény címe *Shoemakers* (Cipészek). A filológusok tudni vélik, hogy ezt a regényt Crnjanski még Londonban írta, de, bár több külföldi kiadó is kérte tőle, még részleteket sem közölt belőle. A Cipészeket a belgrádi Nolit jelenteti majd meg Crnjanski összes műveinek kiadása keretében. Mintegy 90 gépelt oldalt találunk España (Spanyolország) munkacímű regényéből is. A regény nagyobb részét állítólag maga Crnjanski semmisítette meg. Targyát a spanyol történelemből vette: mint egy alkalommal nyilatkozta, mindig nagy érdeklődést tanúsított a spanyolok háborúi, felkelései és forradalmi iránt. Az író több ízben nyilatkozott egy Michelangelóról írt regényéről is. Ennek a műnek csak vázolata került eddig elő.

ELHUNYT TÓTH ANTAL GORDONKAMŰVÉSZ. Február 13-án, nyolcvanöt éves korában Újvidéken elhunyt Tóth Antal, a vajdasági zenei élet ismert egyénisége. Sokoldalú tevékenységét elsősorban gordonkaművész-

ként fejtette ki, de számottevő sikerrel vezényelt zenekarokat és kórusokat, foglalkozott a zenepedagógia néhány területével, és részt vett a szervező, irányító munkában.

A muzsika iránti mélyeségek elkötelezettségére vallott többek között az a csodálatraméltó kitartás, mellyel még élete alkonyán is rendszeresen látogatta az újvidéki hangversenytermeket, üdvözölte a művészeket, megvitatta a számára fontosnak tűnő problémákat. Ilyennek őriztük meg emlékezetünkben az ősz hajú, csokornyakkendő művészprofesszor alakját, akinek elbeszéléseiben az idő múlásával mind színesebbé váltak az újfjúkori élményeket felőlelő orosz hadifogság évei, melyek egyzersmind Tóth Antal számára a hivatásos zenei pályaválasztás fordulópontját is jelentették. Az apatini származású (1893. január 25-én született), Baján tanítóképzőt végzett fiatalember a távolban zenei ismereteit, rátermettségét kamatoztatva belkerül a tomszki Operettszínház zenekarába. Honfitársától, Nikola Zupanovictól gondolkázni tanul, majd amikor a szovjet hatóságok operaházat létesítenek a városban, az együttes szólcselistája lesz. Életútjának következő fontosabb állomása az eszéki, majd 1924-ben — Stevan Hristić ismert jugoszláv zeneszerző igazgatósága idején — a belgrádi Operaház. Belgrádban megszerezti zenepedagógusi oklevelet, amely elméleti tantárgyak oktatására is felhatalmazza, Jure Kalčićnál pedig hat évig folytatja gordonkatanulmányait.

A második világháború eseményei ismét Vajdaságba sodorják. Az Újvidéki Konzervatóriumban csellót, a Szerb Gimnáziumban éneket tanít és kórust vezet. A felszabadulás után az „Isidor Bajić” zeneiskolában dolgozik, egy ideig az iskola igazgatói teendőit is végzi, gordonkát és szólfézt tanít, közben az újvidéki Opera és a Filharmónia zenekarában szólcselista. Emel-

lett értékes munkát fejt ki a „Svetozar Marković” kultúregyesület élén, később pedig az ötvenes évek folyamán megalkítja és vezényli a Rádió Magyar Kórusát. Számos feladatra mellett mindig sikerült időt találnia a hangversenyezésre is: Vajdaság-szerte gordonkasteket adott, zenekari koncerteken a gordonkairodalom ismert versenyműveinek magánzólámát tolmácsolta, tagja volt különféle újvidéki kamaragyűtteseknek, sőt ismeretterjesztő előadásokat tartott a Népegyetem szervezésében, s ezeken az előadásokon nemegyszer saját maga szólaltatja meg az elmondottakat szemléltető zeneműveket.

Sokoldalú munkásságával kiérdemelte az Aranykoszorús Munkaérdemrendet, a Zeneművészek Szövetsége pedig Tóth Antalnak a Kiváló művész címet ítélte oda.

PANDI Oszkár

AZ ÚJVIDÉKI TELEVÍZIO MŰSZAKI FILMJÉNEK SIKERE. A műszaki filmek sorrendben tizedik belgrádi nemzetközi fesztiválján a Burány Márta, Guelmino János, Póth Imre és Ivan Obrenov készítette *A Tisza virágzása* című film, az Újvidéki Televízió produkciója bronzplakettet kapott. A film harmadik helyezése a 160 fesztiváli produkció között jelentős sikernek számít úgy készítőinek, mint az ország legfiatalabb stúdiójának, hiszen hasonló jellegű adásokat csak a közelmúltban kezdtek gyártani. A filmet egyébként Zentán forgatták, s mint címe is mondja, természeti jelenséget, a Tisza virágként ismert kérészek életét mutatja be, már-már művészeti tökélyvel. A film már októberi bemutatóskor is jó visszhangra talált. Ugyanezen a fesztiválon még egy újvidéki film részesült elismerésben. A Radomir Subonić forgatókönyve alapján készült *Szem* című film elismerő oklevelet kapott.

A BEZDÁNI PIONÍRFESTŐK ÚJABB SIKERE. Valószínűleg nem hírben, hanem legalább riportban kellene beszámolni a lapzártakor érkezett jelentésről, amikor arról szól, hogy a bezdáni Testvériség-Egység Általános Iskola Munkácsy Mihály nevét viselő pionír képzőművészeti csoport tagjai ismét, immár hetedszer nyerték el az országos gyenmek-képzőművészeti pályázaton az UNESCO díját. A pályázati témára — Hogyan képzelem el a jövőt háború nélkül — képzőművészeti alkotásokkal kellett válaszolni. Stainer Gyöngyi tanárnő kisdiákjai 1×2 méteres olajfestményeken adták meg válaszukat, s ezzel érdemelték ki az elismerést. Abban a reményben írjuk ide a díjazott bezdáni kifestők névsorát, hogy többükkel még találkozni fogunk. A csoport tagjai: Báló Beatrix, Drobina Éva, Fejes Ilona, Gondos Szilvia, Halász Borbála, Horváth Szilvia, Jankovics Sarolta, Kanizsai Adrienne, Kontra Ágnes és Mária, Magyar Csilla, Major Julianna, Németh Veronika, Szécsényi Ilona, Surján Kornélia, Skerlecz Natália és Jadranka Sladić. Folyóiratunk májusi számát a bezdáni diáklányok munkáival illusztráljuk majd.

URUGUAYI ALKOTÓK BEBŐRTÖNZÉSE. A *Magyar Szó* január 20-i száma közölte Hugo Achugar újságíró véleményét az uruguayi írók nehéz helyzetéről. Többek között elmondta, hogy „a katonai rezsim az írók magyarságát bebörtönözte, akik pedig szabadon vannak, a kíméletlen cenzúra miatt nem tudnak érvényesülni”. Mások külföldre menekültek vagy teljesen elhallgattak.

Az antwerpeni Small Press nevű művészeti archívum által postázott röpcédula arról ad hírt, hogy 1977 szeptemberében Uruguayban bebörtönözték Clemente *Padint* és Jorge *Cara-*